

5. Vezetéstudományi Konferencia „Szervezetek és vezetés Taylor után 104 évvel”

2015. május 29.
Szeged, Szent-Györgyi Albert Agóra

A SZEKCIÓK PROGRAMJA

1. Emberi erőforrás menedzsment szekció

Elnök: Dr. habil. Gulyás László

Társelnök: Szabó Ferenc

Helyszín: Informatórium

14.00-14.15 Nemeskéri Zsolt: A magyarországi HR alakulása – nemzetközi összehasonlításban

14.20-14.35 Katona Norbert: A szervezeti- és a humánstratégia kapcsolódási pontjainak azonosítása monopol vállalati példán keresztül

14.40-14.55 Stréhli-Klotz Georgina: A stratégiai alapú integrált emberi erőforrás gazdálkodás bevezetése action learning módszerekkel

15.00-15.15 Krajcsák Zoltán: HR funkciók hozzájárulása a minőségirányítási rendszerek fejlesztéséhez

15.20-15.35 Bozsó Gábor: Kompetenciamenedzsment az Európai Unió közszolgálatában -- kiválasztás

15.40-15.55 Szabó Ferenc: A kompetencia alapú teljesítményértékelés módszereinek alkalmazási lehetőségei a hazai közszolgáltatások esetében

16.00-16.15 Boda Boglárka: Az értékelő vezető szerepe és felelőssége a teljesítményértékelés során

16.20-16.35 Bogáth Ágnes: Teljesítményértékelés családi vállalkozásoknál

16.40-16.55 Kozák Anita: A vezető szerepe a munkahelyi beillesztésben: gondolatok egy Észak-Alföld régióban végzett empirikus kutatás eredményeinek tükrében

17.00-17.15 Juhász Tímea: A mentori gyakorlat magyar és szlovák szervezetekben

17.20-17.35 Németh Julianna: Az emberi tőke elmélet és a motiváció kapcsolata 1.

17.40-17.55 Benke Mariann: Az emberi tőke elmélet és a motiváció kapcsolata 2.

Szűcsné Markovics Klára: A beruházás-gazdaságossági számítások gyakorlatban alkalmazott módszerei néhány európai országban; Konferencia előadás; 5. Vezetéstudományi Konferencia „Szervezetek és vezetés Taylor után 104 évvel”; 2015. május 29. Szeged

2. Felsőoktatás szekció

Elnök: Csehné Dr. habil. Papp Imola

Helyszín: 2. emeleti szemináriumi terem

14.00-14.15 Kun András István: Önértékelés és teljesítmény az üzleti felsőoktatásban

14.20-14.35 Dóka László: A műszaki menedzser képzés értékelése

14.40-14.55 Duong Van Thinh: A mentorrendszer aktualitása a felsőoktatásban

15.00-15.15 Szikora Péter: Folyamatos számonkérés szerepe a felsőoktatásban és ennek a hallgatói teljesítményre gyakorolt hatása

15.20-15.35 Lácza Magdolna: Asszinkronitás az oktatási-képzési rendszer szervezeteiben

15.40-15.55 Keczer Gabriella: Felnőtt-hallgató-barát paradigmák a felsőoktatásban

16.00-16.15 Móré Mariann: Diplomás álláskeresés az egységes képesítési keretrendszer tükrében

16.20-16.35 Csehné dr. Papp Imola: Elvárások és realitások a munka világában

16.40-16.55 Lenténé Puskás Andrea: Karriermenedzsment aspektusai élsportoló egyetemi hallgatók körében

17.00-17.15 Való Viktor: Tudásmenedzsment az egyetemeken és a spin-off lehetősége

3. Szervezeti folyamatok szekció

Elnök: Dr. Mohácsi Márta

Helyszín: Informatikatörténeti Kiállítás előadóterem

14.00-14.15 Mohácsi Márta: Az intellektuális tőke szerepe az üzleti hálózatokban

14.20-14.35 Karmazin György: Logisztikai szolgáltató központokat működtető vállalkozások fejlesztése hálózati kutatások eredményeinek felhasználásával

14.40-14.55 Máté Domicián: A hazai pénzügyi szektorok K+F tevékenységének elemzése

15.00-15.15 Szendi Nikoletta: A multinacionális járműipari vállalatok innovációs stratégiája

15.20-15.35 Ráthonyi-Odor Kinga: Sportszergyártó vállalatok felelős magatartása, különös tekintettel a környezetvédelemre

15.40-15.55 Kovács Tibor: Termelőüzemek képesség-érettségi szintje és teljesítménymutatói közötti korreláció

16.00-16.15 Balogh Jeremiás Máté: Minőségirányítási rendszerek a borágazatban

16.20-16.35 Ujhelyi Mária: Szervezeti változásokat kiváltó tényezők empirikus vizsgálata

16.40-16.55 Kovács Norbert: Gondolatok a kockázatmenedzsment és a projektmenedzsment viszonyáról

17.00-17.15 Tariszka Éva: Az informális kommunikáció jelenléte a szervezetben

17.20-17.35 Sándor Ágnes: Ergonómiamérések a fluidumáramban

4. Vezetési kihívások szekció

Elnök: Dr. habil. Juhász Csilla

Helyszín: 2. csoportterem

14.00-14.15 Kis-Tamás Loránd: Vezetni: Itt és Most! Avagy mindfulness módszerek a vezetés szolgálatában

14.20-14.35 Ziegler Éva: Az irányítás négy szintje. A rendszerpolitika, rendszerstratégia, rendszertaktikai irányítás és az operatív működés komplex viszonya

Szűcsné Markovics Klára: A beruházás-gazdaságossági számítások gyakorlatban alkalmazott módszerei néhány európai országban; Konferencia előadás; 5. Vezetéstudományi Konferencia „Szervezetek és vezetés Taylor után 104 évvel”; 2015. május 29. Szeged

14.40-14.55 Barizsné dr. Hadházi Edit: Az etikus vezetés megközelítési lehetőségei
15.00-15.15 Pierog Anita: Milyen a jó vezető? Hallgatói felmérés eredményeinek összefoglalása
15.20-15.35 Kelemen Tamás: A dolgozói elkötelezettség szerepe a vállalati lean koncepció sikerében
15.40-15.55 Juhász Csilla: Elvárások és elégedettség
16.20-16.35 Berde Csaba: Az idő változása Taylortól napjainkig
16.40-16.55 Krisztián Béla: Újraiparosítás és taylorizmus
17.00-17.15 Nagy Sándor: Az Európai Számvevőszék értékteremtési kihívásai – a vezetés változó szerepe és funkciói
17-20-17.35 Becsky-Nagy Patrícia: Korlátozott vezetői döntéshozatal, avagy a kockázati tőkés aktív szerepvállalása

5/A. Munkaerőpiaci folyamatok szekció

Elnök: Dr. habil. Keczer Gabriella
Helyszín: 2. emeleti tárgyaló

14.00-14.15 Szabó Gyula: Az Északalföldi régió munkaerőpiaci és életminőségi mutatóinak a vizsgálata
14.20-14.35 Lizon Loretta: „Kiút az állástalanságból?” A foglalkoztatást segítő fejlesztési programok és a munkaerő-piaci folyamatok összefüggései a Dél-alföldi régióban
14.40-14.55 Kiss Zsuzsanna: Frissdiplomások foglalkoztathatósága vállalati szemszögből, avagy mit preferálnak a munkaadók?
15.00-15.15 Balázs-Földi Emese: Munkavállalói és munkáltatói aspektusok feltárása a fogyatékos és megváltozott munkaképességű személyeket foglalkoztatásában

5/B. Közmenedzsment szekció

Elnök: Orbán Hedvig
Helyszín: 2. emeleti tárgyaló

15.20-15.35 Számadó Róza: Inkluzív önkormányzat -- Az önkormányzatok településmenedzselési lehetőségei és dilemmái
15.40-15.55 Tatárné Varga Ivett: A stratégiai menedzsment "in situ" elemzése - önkormányzati és vállalati szinergiák
16.00-16.15 Rác Anita: A közigazgatási illetményrendszer aktuális kérdései
16.20-16.35 Varjasi Gábor: Kompetencia alapú vezetésfejlesztés gyakorlata és a közszférában alkalmazhatóság feltételrendszere
16.40-16.55 Krauss Gábor: Menedzsment döntések az integritás-alapú közigazgatási emberi erőforrás gazdálkodásban
17.00-17.15 Dömötör Ildikó: Az integritás tanácsadó
17-20-17.35 Orbán Hedvig: A közművelődési intézmények tudományközvetítő feladata

6/A: Pénzügyi menedzsment szekció

Elnök: Dékán Tamásné Dr. Orbán Ildikó
Helyszín: Hangklub

Szűcsné Markovics Klára: A beruházás-gazdaságossági számítások gyakorlatban alkalmazott módszerei néhány európai országban; Konferencia előadás; 5. Vezetéstudományi Konferencia „Szervezetek és vezetés Taylor után 104 évvel”; 2015. május 29. Szeged

14.00-14.15 Dékán Tamásné Dr. Orbán Ildikó: Az egyéb átfogó eredmény (OCI) kimutatásának értelmezése vezetői szemszögből

14.20-14.35 Szijártó Boglárka: Az önköltségszámítás, mint hatékony vezetéstámogató eszköz a költségvetési szektorban

14.40-14.55 Szűcsné dr. Markovics Klára: A beruházás-gazdaságossági számítások gyakorlatban alkalmazott módszerei néhány európai országban

15.00-15.15 Fenyves Veronika: A forgótőke menedzsment jelentősége a vezetői döntésekben

15.20-15.35 Török Martina Zsófia, Veress Attila: Könyvvizsgálati helyzetkép, a könyvvizsgálat minőségének mérése – nemzetközi kitekintés

6/B. Vállalkozások irányítása szekció

Elnök: Dr. Málovics Éva

Helyszín: Hangklub

15.40-15.55 Málovics Éva: Az innovatív vállalkozói karakter az értékrend tükrében

16.00-16.15 Varga Zoltán: A vezető kiemelt szerepe a KKV szektorban

16.20-16.35 Kis-Tamás Loránd: A vállalkozók személyiségének vizsgálata

16.40-16.55 Katona Ferenc: A controlling szerepe a magyar kis-és közepes vállalkozások gyakorlatában

17.00-17.15 Tóth-Bordásné Dr. Marosi Ildikó: A vállalkozások társadalmi felelősségvállalása és a BSC összefüggései

7/A. Sport-menedzsment szekció

Elnök: Dr. Bácsné Bába Éva

Helyszín: Bordó terem

14.00-14.15 Bácsné dr. Bába Éva: Futballvállalkozások lehetséges szervezeti formái nemzetközi jó gyakorlatok alapján – esettanulmány az angol modellről

14.20-14.35 Domonkos Szilárd: A sportszervezetek vezetési sajátosságai

14.40-14.55 Madarász Tamás: Stratégiai lehetőségek az öttusa sportág versenyképességének fenntartására Magyarországon

15.00-15.15 Bartha Éva Judit: A kommunikációs stílus szerepe az edzői munka hatékonyságában

15.20-15.35 Pfau Christa: Szabadidősport a felsőoktatásban

7/B. Biztonságtudomány szekció

Elnök: Dr. Lazányi Kornélia

Helyszín: Bordó terem

15.40-15.55 Lazányi Kornélia: Mire jó a biztonsági kultúra?

16.00-16.15 Tóth László: Szervezeti biztonság kontingencialista nézőpontból

16.20-16.35 Fehér-Polgár Pál: Biztonságtudatosság és kockázatkezelés az internetre kötött eszközök korában

16.40-16.55 Keszthelyi András: Valódi, vagy csak annak vélt biztonsága a böngészésben: SSL tanúsítványok

Szűcsné Markovics Klára: A beruházás-gazdaságossági számítások gyakorlatban alkalmazott módszerei néhány európai országban; Konferencia előadás; 5. Vezetéstudományi Konferencia „Szervezetek és vezetés Taylor után 104 évvel”; 2015. május 29. Szeged

17.00-17.15 Kertai-Kiss Ildikó: A humán kontrolling szerepe a szervezeti biztonság kultúra kapcsán

A BERUHÁZÁS- GAZDASÁGOSSÁGI SZÁMÍTÁSOK GYAKORLATBAN ALKALMAZOTT MÓDSZEREI NÉHÁNY EURÓPAI ORSZÁGBAN

Szűcsné Dr. Markovics Klára
Miskolci Egyetem
Gazdálkodástani Intézet
vgtklara@uni-miskolc.hu

AZ ELŐADÁS FELÉPÍTÉSE

1. A nemzetközi kutatási
eredmények összefoglalása

2. A primer kutatás
módszertanának ismertetése

3. A primer kutatás
eredményeinek bemutatása

4. Rövid összegzés

1. A NEMZETKÖZI KUTATÁSI EREDMÉNYEK ÖSSZEFOGLALÁSA

Pike: négy beruházás-gazdaságossági számítási módszer gyakorlati alkalmazásának longitudinális elemzését végezte el az Egyesült Királyságban 1975-1992 között.

Az Egyesült Királyságban vállalatok által alkalmazott beruházás-gazdaságossági módszerek 1975-1992 között

Alkalmazott módszer	Pike: 1975	Pike: 1980	Pike: 1986	Pike: 1992	Sangster: 1989
Statikus megtérülési idő	73%	81%	92%	94%	78%
Számviteli nyereségráta	51%	49%	56%	50%	31%
Belső megtérülési ráta	44%	57%	75%	81%	58%
Nettó jelenérték	32%	39%	68%	74%	48%

Forrás: Pike, R. H. (1996): A Longitudinal Survey on Capital Budgeting Practices; *Journal of Business Finance & Accounting*, 23 (1), p. 82. és Sangster, A. (1989): Capital Investment Appraisal Techniques: A Survey of Current Usage; *Journal of Business Finance & Accounting*, 20 (3), p. 314.

Sangster: 1989-ben az 500 legnagyobb skót vállalat körében végzett kutatásában hasonló eredményekre jutott mint Pike.

1. A NEMZETKÖZI KUTATÁSI EREDMÉNYEK ÖSSZEFOGLALÁSA

Brounen és társai: 2002-ben négy ország (Egyesült Királyság, Hollandia, Németország és Franciaország) vállalatvezetőit kérdezték beruházási döntéseikről, akiknek egy 0-4 terjedő skálán kellett értékelniük, hogy milyen gyakran alkalmazzák az egyes módszereket.

A leggyakrabban alkalmazott beruházás-gazdaságossági számítási módszerek az Egyesült Királyságban, Hollandiában, Németországban és Franciaországban

Alkalmazott módszer	Egyesült Kir. (2002)	Hollandia (2002)	Németo. (2002)	Franciao. (2002)	Hollandia (2003-2004)
Stat. megtérülési idő	69,23%	64,71%	50,00%	50,88%	79%
Számviteli nyer.ráta	38,10%	25,00%	32,17%	16,07%	2%
Belső kamatláb	53,13%	56,00%	42,15%	44,07%	74%
Nettó jelenérték	46,97%	70,00%	47,58%	35,09%	89%
Jövedelm. index	15,87%	8,16%	16,07%	37,74%	n. a.

Forrás: Brounen, D. – Jong, A – Koedijk, K. (2004). Corporate Finance in Europe: Confronting Theory with Practice. *Financial Management*, 33 (4), p. 95. és Hermes N. – Smid P. – Yao L. (2006): Capital Budgeting Practices: A Comparative Study of the Netherlands and China, p. 31.

Hermes és társai: 2003-2004-ben Hollandiában végeztek kutatást, szintén egy 0-4-ig terjedő skálán kellett bejelölni a vezetőknek, hogy milyen gyakran alkalmazzák az egyes módszereket. Hasonló eredményekre jutottak, mint Brounen és társai.

1. A NEMZETKÖZI KUTATÁSI EREDMÉNYEK ÖSSZEFOGLALÁSA

Liljebloom és Vaihekoski: 2002-ben a finn tőzsdén jegyzett cégek pénzügyi vezetőit arról kérdezték, hogy mely módszereket alkalmazzák elsődlegesen, ill. másodlagosan a projektek értékelésére.

Daunfeldt és Hartwig: 2005-2008 között Svédországban végeztek kutatást részben annak feltérképezése céljából, hogy a vállalatvezetők a szakirodalom által ajánlott beruházás-gazdaságossági számításokat alkalmazzák-e a gyakorlatban vagy sem. 0-4-ig terjedő skálán kellett a svéd vállalatvezetőknek bejelölniük a választ.

A finn és a svéd vállalatok által alkalmazott módszerek

Alkalmazott módszer	Finno. (2002)	Svédó. (2005-2008)
Statikus megtérülési idő	22,9%	54,40%
Számviteli nyereségráta	6,3%	23,83%
Belső kamatláb	22,9%	30,05%
Nettó jelenérték	18,8%	61,14%
Jövedelmezőségi index	0,0%	12,44%

Forrás: Liljebloom, E. – Vaihekoski M. (2004): Investment Evaluation Methods and Required Rate of Return in Finnish Publicly Listed Companies; Finnish Journal of Business Economics, 53 (1), p. 13. és Daunfeldt, S-O. – Hartwig, F. (2012): What Determines the Use of Capital Budgeting Methods? Evidence from Swedish listed companies, p. 27.

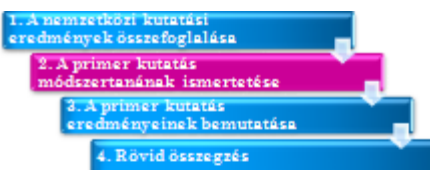
1. A NEMZETKÖZI KUTATÁSI EREDMÉNYEK ÖSSZEFOGLALÁSA

Andor és társai:

- 10 kelet-közép-európai országot vizsgáltak: Bulgária, Csehország, Horvátország, Lettország, Litvánia, Lengyelország, Magyarország, Románia, Szlovákia, Szlovénia.
- Minden országban 400, legalább 25 főt foglalkoztató vállalatot kérdeztek meg telefonon.
- 17% egyáltalában nem alkalmaz semmilyen beruházás-gazdaságossági számítást.
- Azon cégek közül, amelyek végeznek számításokat, csak 61% alkalmaz rendszeresen dinamikus számítási eljárást.
- A dinamikus számítási eljárásokat alkalmazó cégek közül 87% mindig kiszámítja a megtérülési időt is.

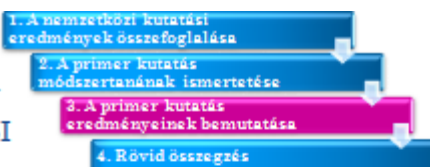
2. A PRIMER KUTATÁS MÓDSZERTANA

- Primer kutatás: kérdőíves felmérés a feldolgozóipari vállalatok körében.
- A reprezentativitás kritériuma az értékesítés nettó árbevétele volt.
- Rétegzett mintavételi eljárást alkalmaztam.
- Az árbevétel alapján kialakított csoportokon belül egyszerű véletlen kiválasztással emeltem be a mintába a cégeket az egyes rétegek nagyságával arányosan. → Ennek köszönhetően a minta összetétele az alapsokaság rétegek szerinti összetételét tükrözi.
- Az 1500 kiküldött kérdőívből 76 érkezett vissza.

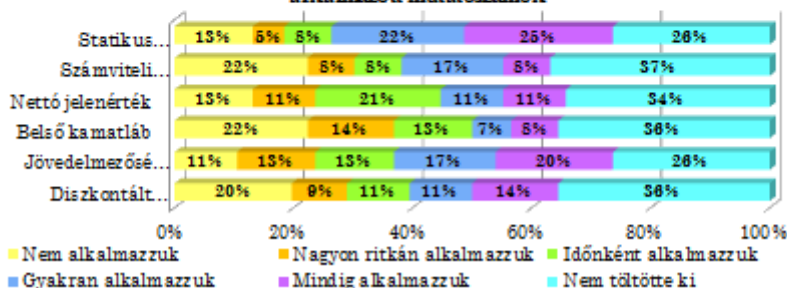
7

3. A GYAKORLATBAN ALKALMAZOTT BERUHÁZÁS-GAZDASÁGOSSÁGI SZÁMÍTÁSI MÓDSZEREK

Hipotézis: A hazai feldolgozóipari vállalatok döntéshozói általában kiszámítják a statikus megtérülési időt. A dinamikus beruházás-gazdaságossági mutatók közül a nettó jelenérték-számítás és a belső kamatláb-keresés számít a két leggyakrabban alkalmazott módszernek.

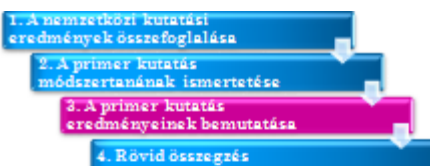
A beruházási változatok gazdaságosságának megítélésére leggyakrabban alkalmazott mutatószámok

Forrás: A kitöltött kérdőívek alapján saját szerkesztés

8

3. A GYAKORLATBAN ALKALMAZOTT KOCKÁZATKEZELŐ ELJÁRÁSOK

A beruházási változatok értékelésére elsődlegesen, illetve másodlagosan alkalmazott mutatószámok

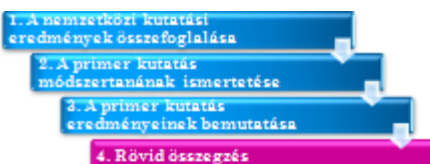
Alkalmazott módszer	Elsődlegesen	Másodlagosan
Statikus megtérülési idő	45%	24%
Számviteli nyereségráta	24%	21%
Nettó jelenérték	22%	29%
Belső kamatláb	11%	24%
Jövedelmezőségi index	30%	25%
Dinamikus megtérülési idő	24%	17%
Egyéb módszer	1%	7%

Forrás: A kitöltött kérdőívek alapján saját szerkesztés

- Az elemzéseket kiterjesztettem annak vizsgálatára is, hogy van-e összefüggés a vállalati méret és az alkalmazott módszer között.
- **Eredmény:** a két statikus mutatót és a jövedelmezőségi indexet a kisvállalatok döntéshozói részesítik előnyben, a dinamikus mutatószámokat – a jövedelmezőségi index kivételével – a nagyvállalatoknál alkalmazzák gyakrabban.

9

4. RÖVID ÖSSZEGZÉS

- A szakirodalom a dinamikus módszereket ajánlja.
- Európai kutatási eredmények:
 - Nagyon gyakran kiszámítják a statikus megtérülési időt, ám általában csupán tájékozási céllal teszik ezt, elsődlegesen valamely dinamikus mutatószám alapján értékelik a projekteket.
 - A dinamikus módszerek közül a nettó jelenérték-számítás és a belső kamatláb-keresés módszere számít a két leggyakrabban alkalmazott eljárásnak. A jövedelmezőségi index használata kevésbé jellemző.
- A hazai feldolgozóipari vállalatok körében készített felmérés eredményei:
 - Hazánkban is jelentős azon vállalatok aránya, melyek kiszámítják a statikus megtérülési időt, azonban nem csupán tájékozási céllal teszik ezt, hanem a beruházási projektek értékelésének elsődleges módszereként ezt a mutatószámot használják.
 - A dinamikus módszerek közül a jövedelmezőségi indexet alkalmazzák a leggyakrabban.
 - A nettó jelenérték és a belső kamatláb alkalmazása kevésbé jellemző a vizsgált vállalati körre.

10

**KÖSZÖNÖM MEGTISZTELŐ
FIGYELMÜKET!**